

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/
BM-II.059.1.54.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 7708 z 3 lutego 2025 r. Pana Posła Piotra Uruskiego w sprawie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym, która przewiduje z dniem 1 stycznia 2025 r. możliwość ubiegania się o dodatek dopełniający do renty socjalnej, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Przesłanki przyznania świadczenia w postaci renty socjalnej reguluje ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. z 2023 r. poz. 2194 oraz z 2024 r. poz. 1615). Na jej podstawie renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- przed ukończeniem 18. roku życia,
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25. roku życia,
- w trakcie kształcenia w szkole doktorskiej, studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Przesłanki nabycia prawa do renty socjalnej oznaczają, że przeznaczona jest ona dla osób, które z powodu wcześniej powstałej niezdolności do pracy nie miały możliwości podjęcia pracy zawodowej i nabycia własnych uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy, a często nawet zdobycia jakichkolwiek kwalifikacji zawodowych.

Renta socjalna jest zatem świadczeniem przyznawanym osobom niemającym możliwości, z racji wcześniej powstałej niemożności wykonywania pracy zarobkowej, uzyskiwania własnych dochodów, ani wypracowania świadczeń z ubezpieczenia społecznego i jako taka stanowi wyraz szczególnej troski państwa o osoby potrzebujące.

Uchwalona 27 września 2024 r. ustawa o zmianie ustawy o rencie socjalnej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz.1615) wprowadziła nowe świadczenie w postaci dodatku dopełniającego do renty socjalnej. Dodatek w wysokości 2520 zł przysługuje osobie uprawnionej do renty socjalnej, będącej całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji. Kwota dodatku będzie waloryzowana. Akt ten wprowadza ponadto zmianę zasad łączenia renty socjalnej z rentą rodzinną poprzez podniesienie limitu łącznej kwoty obu świadczeń do kwoty 300% najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Ustawa weszła w życie 1 stycznia 2025 r., zaś wypłata dodatków dopełniających rozpocznie się w maju 2025 r.

Dodatek dopełniający co do zasady będzie przyznawany na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Należy podkreślić, że przyznanie dodatku dopełniającego osobie pobierającej rentę socjalną, która w dniu wejścia w życie ustawy (tj. 1 stycznia 2025 r.) miała orzeczoną niezdolność do samodzielnej egzystencji, nastąpi z urzędu i nie będzie wymagało wydania decyzji.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekaze osobie uprawnionej informację o przyznaniu dodatku, udostępni ją też na jej profilu informacyjnym, utworzonym w systemie

teleinformatycznym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W przypadku, gdy rentę socjalną wypłaca inny organ emerytalno-rentowy, informację o przyznaniu dodatku dopełniającego przekaze ten organ.

Natomiast w przypadku, gdy osoba pobierająca rentę socjalną nie miała 1 stycznia 2025 r. orzeczonej niezdolności do samodzielnej egzystencji, dodatek dopełniający będzie mógł być jej przyznany na złożony przez nią wniosek, o ile osoba ta uzyska orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Na podstawie art. 6c ustawy o rencie socjalnej, dla celów ustalania uprawnień do świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków publicznych oraz ustalania wysokości tych świadczeń, dodatek dopełniający uwzględnia się na tych samych zasadach jak rentę socjalną. Wyjątek stanowi świadczenie wspierające, o którym mowa w art. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. poz. 1429 i 2760). Pobieranie dodatku do renty socjalnej pozostaje zatem bez wpływu na prawo do świadczenia wspierającego i jego wysokość.

W ocenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, pomoc państwa winna być kierowana w pierwszej kolejności do osób najbardziej potrzebujących, a do takich należą osoby całkowicie niezdolne do pracy oraz samodzielnej egzystencji. Obecnie w Ministerstwie przygotowywane są dodatkowe rozwiązania legislacyjne, dotyczące osób zaliczających się do tej grupy i pobierających inne świadczenia niż renta socjalna. W resorcie przygotowano założenia projektu ustawy o dodatku dopełniającym dla osób pobierających rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz skierowało wniosek o wpis projektu do Wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów. Zgodnie z ustaleniami Zespołu do Spraw Programowania Prac Rządu Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, zagadnienie to wymaga jednak pogłębionej analizy.

Należy też wskazać na przygotowane w Ministerstwie inicjatywy ustawodawcze kierowane do osób z niepełnosprawnością, przewidujące dodatkowe wsparcie. W celu pokrycia kosztów opieki i rehabilitacji osoby z niepełnosprawnością przygotowano też ustawę z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. poz. 1429, z późn. zm.), która weszła w życie 1 stycznia 2024 r. Świadczenie wspierające przysługuje osobie, która ukończyła 18 rok życia, posiadającej decyzję ustalającą poziom potrzeby wsparcia (o której mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych), jeżeli potrzebę wsparcia określono na poziomie od 70 do 100 punktów w przyjętej skali. W zależności od ustalonego poziomu potrzeby wsparcia, osobom uprawnionym przysługuje określona w ustawie wysokość świadczenia, służącego częściowemu pokryciu wydatków związanych z zaspokojeniem szczególnych potrzeb życiowych tych osób. Osoba zainteresowana wsparciem powinna złożyć wniosek do wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności, wydającego decyzję ustalającą poziom potrzeby wsparcia, a po jej otrzymaniu złożyć wniosek o świadczenie wspierające do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotowano też projekt ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami, której zasadniczym celem jest systemowe uregulowanie dostępu do tej formy pomocy, niezbędnej dla możliwości realizacji prawa do niezależnego życia osób wymagających intensywnego wsparcia. Usługa asystencji osobistej, której istotą jest zapewnienie osobie potrzebującej indywidualnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności, których osoby z niepełnosprawnościami nie mogą realizować na równi z innymi osobami, ma na celu aktywne włączenie i pełny udział tych osób

w życiu społecznym oraz zawodowym. Wprowadzenie tych rozwiązań jest również realizacją prawa osób z niepełnosprawnościami do niezależnego życia i pełnego włączenia w społeczność lokalną, zawartego w art. 19 Konwencji ONZ o Prawach Osób z Niepełnosprawnościami, którą Polska ratyfikowała w 2012 r. Projekt jest na etapie uzgodnień międzyresortowych, opiniowania i konsultacji publicznych.

Jak wykazano wyżej, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podejmuje liczne działania mające poprawić jakość życia osób z niepełnosprawnościami. Podjęte na rzecz tej grupy inicjatywy legislacyjne uwzględniają przede wszystkim fakt jej istotnego zróżnicowania w zakresie ponoszenia dodatkowych kosztów związanych m.in. z leczeniem czy rehabilitacją. W Ministerstwie dokłada się wszelkich starań, by oferowane wsparcie odpowiadało na te potrzeby. Rozszerzenie dodatku dopełniającego na kolejne grupy osób wymaga jednak dodatkowych analiz oraz uzgodnień z Zespołem do Spraw Programowania Prac Rządu Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Łukasz Krasoń

Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/